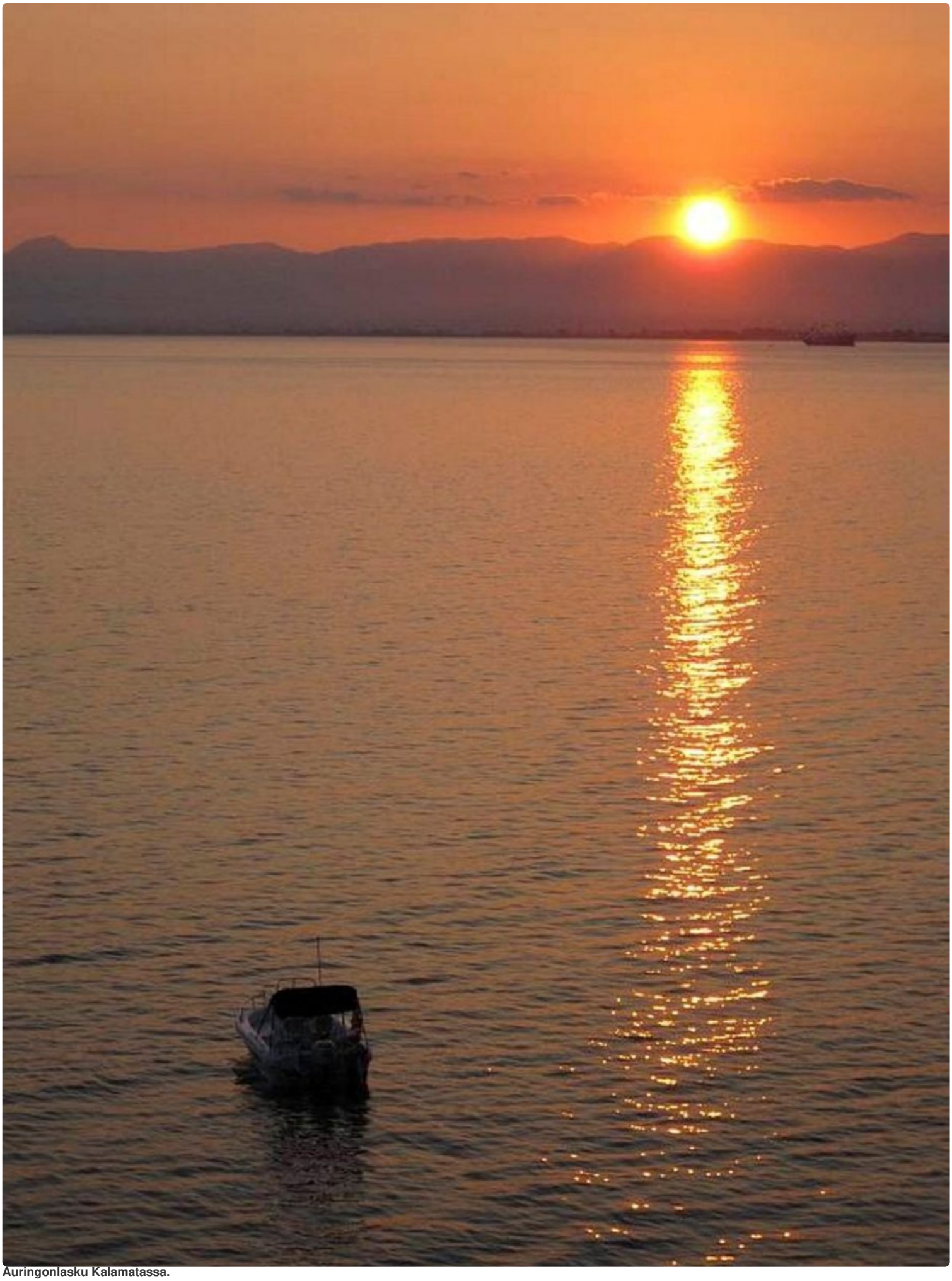

Auringonlasku Kalamatassa.

Mielenkiintoinen kiertomatka antiikkiin Loutrakista Peloponnesokseen

Portti antiikin kohteisiin on Loutraki, joka yhdistää Peloponnesoksen niemimaan ja Ateenan. Kaupunki on rakennettu Geranian vuoren juurelle ja sillä on kaksi kilometriä rantaa. Kiertomatkaa antiikin nähtävyyksille tulee noin 700 kilometriä.

Teksti ja kuvat: ANNELI AULA, ANNIINA AULA

Pelopsin tarina, Peloponnesos merkitsee Pelopsin saarta. Kreikkalaisen muinaistaruston mukaan Pelopsin isä Tantalos oli kutsunut Zeuksen ja muut jumalat juhlaan, ehkä Korinttiin, mutta havaitsikin, ettei keittiössä ollut tarpeeksi ruokaa. Niinpä hän pilkkoi poikansa palasiksi ja lisäsi palat pataan. Myöhemmin Zeus herätti Pelopsin henkiin niin uljaana, että Poseidon rakastui heti nuorukaiseen ja vei hänet Olymposvuorelle.

Noin tunnin ajomatkan päässä Ateenasta on pieni matkailukaupunki Loutraki. Merenrantapaikka on ateenalaisten oma suosikki ja viikonlopun viettopaikka. Silloin siellä on vilinää ja vilskettä ja vapaan aurinkotuolin löytäminen voi olla vaikeaa.
Rannan tuntumassa saattaa tuuleskella kovastikin aaltoja nostattaen, mutta kuumimmalla säällä tuuli viilentää oloa miellyttävästi. Ranta on pitkä ja kirkasvetinen, mutta pienten pyöreiden kivien peittämä. Rantakengät helpottavat veteen menoa, mutta ennen kaikkea sieltä nousemista. Aurinkotuolit ovat maksuttomat, mutta tarjoilijat kantavat juotavaa ja syötävää tilauksesta. Kätevää lomailijalle!
Kaupunki on kuuluisa mineraalivesilähteistään. Loutrakin vettä myydään kaikkialla Kreikassa. Hanavesi on erittäin hyvää ja juomakelpoisena sitä tuodaan pöytään pyytämättä niin paljon kuin jaksaa juoda. Terveyttä edistävää mineraalivettä voi maistella puiston kaivosta. Ahneeksi ei silti pidä heittäytyä.

– Liiallinen mineraaliveden juominen polttaa vatsan, tietää vuosia kaupungissa asunut opas Pirjo Fragkopoulou.

Veden pullottaminen tarjoaa työpaikkoja, mutta suurin osa kaupungin työikäisistä saa elantonsa matkailusta. Myöskään mineraalivesikylpylän altaassa ei pidä loikoilla liian kauan, sillä veden radioaktiivisuus ei välttämättä ole hyväksi pitkään altistuttaessa.

Vilkkaan pääkadun varrella on muoti- ja kultasepänliikkeitä. Ostosten lomassa väsyneet jäsenet virkistetään rantabulevardin kahviloissa ja ravintoloissa. Ruoka on hyvää, kokeilla kannattaa vaikka viininlehtikääryleitä ja souvlakia.
Paikalliset kävelevät viikonloppuisin rantakatua näyttäytymässä eli voltailevat. Naiset käyvät kampaajalla suoristuttamassa hiuksensa ja asiaan kuuluu nauttia jääkahvia eli frappea. Jos haluaa kahvinsa ilman sokeria, silloin pyydetään scetos, vähän sokeria, metrios ja makeasta pitävä pyytää paljon sokeria eli glykos.
Illan tullen ravintolat täyttyvät ruokailijoista. Jos taverna ei ole ehtinyt avata oviaan monet kokeilevat onneaan Kreikan tunnetuimmalla kasinolla, joka avattiin jo vuonna 1928. Keskeisen sijaintinsa ansiosta kaupunki tunnettiin jo antiikin aikana merenkulkijoiden ja matkailijoiden kohtauspaikkana.

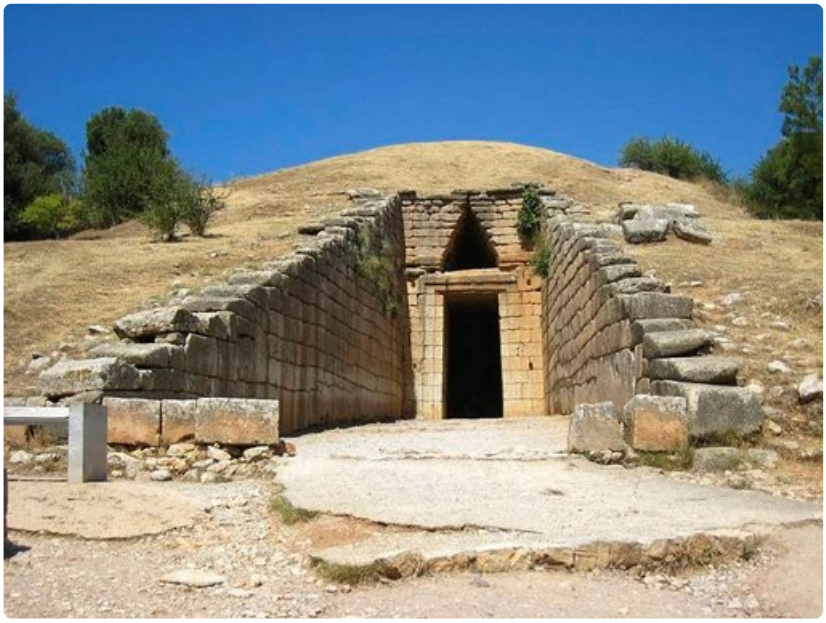
Askeleen päässä Loutrakista sijaitseva nyky-Korintti tarjoaa matkailijalle vain vähän. Nähtävä on kuitenkin ihmiskäden aikaansaama insinööritaidon mestarinäyte, Korintin kanava. Mantereen puolelta tultaessa voi pysähtyä kahvilan viereen ja kävellä katsomaan hulppeaa, pystysuoraseinäistä pudotusta. Alas katsominen ottaa vatsan pohjasta ja saa polvet tutisemaan! Kanavaa liikennöivät nykyisin turistilaivat ja paikallisten veneet. Suuret valtamerialukset joutuvat kiertämään niemimaan, sillä kanava on niille aivan liian kapea, vain 27 metriä leveä. Pudotusta on 90 metriä ja viivasuoralla kanavalla pituutta noin 6,6 kilometriä. Kanavan yli kulkee vilkasliikenteinen silta, jonka nopeusrajoitus on 20 kilometriä tunnissa. Tosin käytännössä rajoitusta ei noudateta.

Antiikin Korintti seitsemän kilometrin päässä on mielenkiintoisempi. Se oli Rooman aikana maakunnan pääkaupunki ja kun kaupunki oli mahtavimmillaan 400-luvulla eKr., siellä oli jopa 300 000 asukasta ja yli 450 000 orjaa.

Kaupunki oli kevytmielisyyden kehto ja kuuluisa hillittömistä elämäntavoistaan.

Diroksen tippukiviluolien ulkopuolella oleva maisema on harmoninen ja rauhoittava.

Kuninkaallisessa haudassa, Atreuksen aarrekammiossa vuodelta 1359 eKr on kaikuva akustiikka ja sen korkeutta on vaikea arvioida.

Laivat kuljetettiin niemimaan yli ramppia pitkin Saronin lahdelle. Merimiehille jäi runsaasti vapaa-aikaa, jota täytettiin pelikasinoilla. Eri-ikäiset naiset ja nuoret miehet myivät itseään pääasiassa miehille. Hetairat olivat aikansa geishoja, jotka saivat sivistystä vaikuttaen maailman asioihin ja toimien myös miesten sängyn lämmittäjinä.
Museossa sisääntuloportin vieressä on veistospäitä ja ruukkukokoelma. Rakennuksista hallitsevin on Apollonin temppeli, joka on Kreikan vanhimpia temppeleitä 500-luvulta eKr.
Roomalaisen markkinatorin jäännöksissä, raunioiden keskellä on vahingoittumattomina säilyneitä myymälöiden seiniä. Alueen laajuudesta huolimatta, kyseessä on vain pieni osa vanhaa Korinttia.
Akrokorintti sijaitsee ylempänä valtavalla kukkulalla. Siellä käyntiin kannattaa varata reilusti aikaa, paitsi rakennusten, myös mykistävien näkymien katseluun.

Saksalainen Heinrich Schliemann suoritti Mykenessä 1870-luvulla kaivauksia, jotka mullistivat Kreikan historian perinteisen tulkinnan. Kaupungin löytäminen todisti muun muassa Agamemnon-nimisen henkilön ja hänen perheensä olleen olemassa ja että paikka oli ollut heidän linnoituksensa. Kaupungin maine ikivanhan kulttuurin keskipisteenä on vahva, siksi se, mitä on jäljellä voi tuottaa kävijälle pienen pettymyksen, sillä löydetyt aarteet ovat Ateenan arkeologisessa museossa.
Sentään siellä voi ihmetellä ikivanhaa Leijonaporttia, joka on peräisin 1300-luvulta ennen ajanlaskumme alkua. Portti on saanut nimensä sen päälle kivestä veistetystä, kolmionmallisesta ja yli seitsemän metriä korkeasta leijonareliefistä.
Kuninkaallinen hauta, Atreuksen aarrekammio vuodelta 1359 eKr. on rakennettu ilman muurauslaastia. Sisällä kekomaisessa haudassa on kaikuva akustiikka ja sen korkeutta on vaikea arvioida.

Matkalla antiikkiin välietappi ja yöpymispaikka on Etelä-Peloponnesoksen vilkkain kaupunki, oliiveistaankin tunnettu 60 000 asukkaan Kalamata.

Sieltä suunnataan päivän kierrokselle hämmästyttäviin Diroksen tippukiviluoliin ja muinaiseen Mistraan.
Pimeään ja kosteaan Diroksen tippukiviluolaan laskeudutaan muutamia portaita. Veneisiin istutaan kasvot menosuuntaan ja vahvarakenteinen meloja vie venettä hiljalleen eteenpäin matkan, josta loppuosa kuljetaan jalan kapeahkoa polkua. Tippukivet muodostuvat, kun kalkkivettä tippuu veden kattoon syövyttämistä rei`istä. Ne voivat olla joko katosta riippuvia tai alhaalta päin muodostuneita kivipylväitä. Taitavasti sijoitetut valaisimet korostavat komeimpia luonnon muodostumia ja luolasta sanotaan löydetyn jopa virtahevon luita. Luolaretki maanalaisella järvellä maksaa noin 12 euroa.

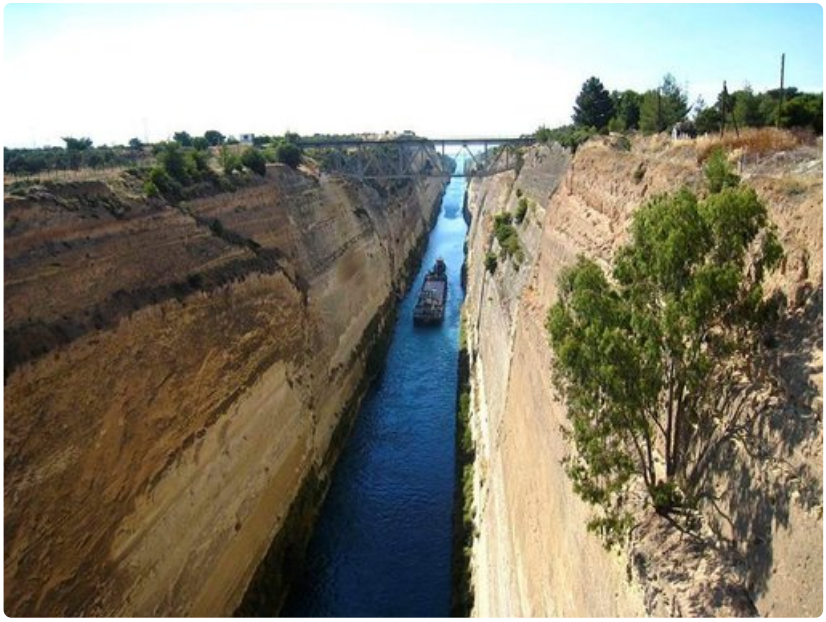
Vuoren rinteelle rakennettu bysanttilainen Mistran linnoituskaupunki sijaitsee Lakonian pääkaupungin Spartan kainalossa. Maakunnan nimestä tuleva lyhytsanaisuutta ja tyyneyttä kuvaava ilmaisu lakoninen omalla tavallaan kuvaa aluetta.
Unescon maailmanperintöluetteloon kuuluva suurten korkeuserojen Mistra on 35 asteen helteessä haastava kokemus hyväjalkaisellekin. Mutta jos on varustautunut hyvin kuumuutta vastaan, huonompijalkainenkin selviää pyhiinvaelluksesta bysantin kaupungissa. Kunnon jalkineet, hattu ja juotavaa mukaan, siitä selviää ajan kanssa. Ylhäältä alaspäin siirryttäessä on korkeuserot helpompi selättää. Mistran rakensivat frankit vuonna 1249. Agios Dimitrioneksen katedraalin katossa komeilee kaksipäinen kotka. Läheisyydessä on Pantanassan luostari puutarhoineen ja kissoineen. Nunnat ovat Mistran ainoat asukkaat.

Antiikin olympialaisten synnyinkehto on Olympian kaupungissa läntisessä Peloponnesoksessa. Nykyaikaisten olympialaisten kanssa antiikin urheilukisoilla ei oikeastaan ole muuta yhteistä kuin neljän vuoden sykli. Nykyolympialaisten tuli sytytetään edelleen Heran tenmppelin raunioiden edessä. Tapa aloitettiin Hitlerin toimesta 1936 Berliinin olympialasiten yhteydessä.

Olympian arkeologisella alueella voi kuvitella raavaat, alastomat ja oliiviöljyllä voidellut nuorukaiset mittelemässä kisojen arvokkaasta voitosta.

Terveyttä edistävää mineraalivettä voi maistella puistossa sijaitsevasta kaivosta Loutrakissa.

Korintin kanavaa liikennöivät nykyisin turistilaivat ja paikalliset veneet. Isot alukset joutuvat kiertämään niemimaan, sillä kanava on vain 27 metriä leveä.

Vuosia maassa asunut Pirjo Fragkopoulou opastaa suomalaisia antiikin aarteille. Olympian museoon sisäänpääsy on ilmainen.

Kilpailut oli alun alkaen tarkoitettu jumalten huvittamiseksi ja niihin saivat osallistua vain vapaat ja moitteettomat kreikkalaiset miehet. Ensi alkuun lajina oli juoksu, myöhemmin viisiottelu; juoksu, pituushyppy, kiekonheitto, keihäänheitto ja paini. Kilpailujen aikana vallitsi yleinen aselepo, koska antiikin aikaan sota oli vakio ja rauha poikkeus.

Olympian urheiluhengestä palataan Patrasin kautta takaisin Loutrakiin. Patrasin satamakaupungissa on pidettävä laukusta tiukasti kiinni. Kaupunki on laittomien maahanmuuttajien välietappi muualle Eurooppaan, minkä vuoksi, ikävä kyllä, kaupungissa esiintyy paljon rikollisuutta. Patrasissa näkemisen arvoista on muun muassa Balkanin niemimaan suurin kirkko, Andreaksen kirkko.
Patrasin kainalossa sijaitseva Rio liitetään myös olympialaisiin sikäli, että vuoden 2004 Ateenan olympialaisten alla sinne valmistui maailman pisin kolme kilometrinen vinoköysisilta Rio-Antirio. Silta ylittää Korintinlahden yhdistäen näin Peloponnesoksen muuhun Kreikkaan. Aiemmin Patrasiin pääsi maateitse vain ylittämällä Korintin kanavan jatkaen matkaa Korintinlahden rantaa.
Päiväretkellä voi piipahtaa Epidauruksen mahtavaan teatteriin, jossa on maailmankuulu akustiikka. Hentoääninenkin laulu kuuluu eri puolille katsomoa ilman äänentoistolaitteita! Kokeile vaikka!
Samalla reissulla poiketaan Nafplioon, joka on myös kreikkalaisten suosikkilomakohteita. Nafplio on sopiva pysähdyspaikka hotelliensa, hyvän ruokansa ja ostosmahdollisuuksiensa ansiosta. Lisäksi lähellä on uimarantoja ja antiikin nähtävyyksiä. Nafpliosta voi tehdä retken Epidaurukseen, Mykeneen ja Korinttiin.

Olympian stadionilla alkuun lajina oli juoksu, myöhemmin viisiottelu.

Heran temppelin raunioiden edustalla Olympiassa sytytetään olympiatuli joka neljäs vuosi.

KREIKKA FAKTAT:

Lippu
Pinta-ala: n. 132 000 km²
Asukasluku: n. 10,7 miljoonaa
Kieli: kreikka
Uskonto: kreikkalaiskatolisuus
Aikaero Suomeen: aika kuten Suomessa
Valuutta: euro

PELOPONNESOS FAKTAT:

Sijainti: Etelä-Kreikassa
Korintin kanava: erottaa Peloponnesoksen niemimaan Kreikan mantereesta, kanava valmistui vuonna 1893 ja sitä rakennettiin 12 vuotta. Pituutta kanavalla on 6.5 km, leveyttä 27 m ja pudotusta 90 m.
Pinta-ala: n. 21 000 km²
Asukasluku: n. 1 miljoona

Peloponnesoksen kierros:
Loutraki-Mykene 60 km
Mykene-Kalamata 160 km
Kalamata-Diros 103 km
Mistra-Kalamata 54 km
Kalamata-Olympia 140 km
Olympia-Patras 43 km
Patras-Korintti 140 km
Ajomatkaa noin 700 km

Hermes oli kreikkalaisessa mytologiassa jumalten sanansaattaja.

Loutrakin pikkukiviranta on kaksi kilometriä pitkä. Uimakengät helpottavat rantaelämää.